

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Forrest Gump (оригінальний переклад), 1994. Url : <https://kinogo-720.net/8887-forrest-gump-1994.html> (дата перегляду: 10.03.2024).
2. Cintas H.D., Matamala A., Neves J. Media for All: New Developments // New Insights into Audiovisual Translation and Media Accessibility. Amsterdam: Rodopi, 2010. P. 11–22.
3. Форест Гамп (український багатоголосий закадровий переклад), 1994. Url : https://uakino.club/filmy/genre_comedy/105-forrest-amp.html (дата перегляду: 07.03.2024).

Забродська Л. В., Чумак Л. М.
Житомирський державний університет імені Івана Франка

СЛОВНИК ЛЕКСИЧНИХ ПАРАЛЕЛЕЙ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ НА ПЛАТФОРМІ LEXONOMY

Лексико-семантичні універсалії стали об'єктом інтенсивного вивчення в лінгвістиці, де досліджують загальні закономірності, що характеризують слова та їхні значення в мовах різних культур. Сучасна лінгвістика зосередилася на дослідженнях мовних універсалій, в основі яких лежить ідея, що ці одноманітності відображають основну природу людського пізнання [3].

Вивчення лексичної структури мови та взаємодії між лексичними одиницями є частиною лінгвістики [1]. Одним із аспектів цього дослідження є поняття лексична паралель. Це поняття відображає феномен, коли мовні одиниці різних мов або діалектів виявляють схожість у своїх лексичних формах та семантичних значеннях.

Аналіз лексичних паралелей дозволив виокремити мовні одиниці різних рівнів, таких як, наприклад, спільні корені та афікси, однакові чи подібні лексичні одиниці, а також схожі засоби та стилістичні прийоми. Дослідження цього явища дозволяє глибше розуміти механізми мовної взаємодії та еволюції лексики в різних культурних та лінгвістичних середовищах [2].

У результаті дослідження англо-українських мовних паралелей на лексикографічному рівні, здійсненого на основі корпусу речень інтернет-платформи *Tatoeba*, виявлено декілька ключових принципів відбору лексичних одиниць для опису цих паралелей: репрезентативність, контрастність та актуальність.

У дослідженні лексикографії англо-українських мовних паралелей було використано різні методи трансформації, такі як: транскодування, транслітерування, змішане транскодування та адаптивне транскодування. Найпоширенішим методом виявилось транслітерування, яке було застосовано до 23 лексичних одиниць, що зберегли оригінальну форму терміну для кращого розуміння, наприклад, *plan* – “план”, *instructor* – “інструктор”, *student* – “студент”. Другим за кількістю є адаптивне транскодування з 21 лексичною

одиницею, наприклад, *problem* – “проблема”, *technology* – “технологія”, *emotion* – “емоція”.

Ці методи відображають постійні зміни в мові та пристосування мовних одиниць до мовних норм, забезпечуючи зручність сприйняття та збереження міжнародно визнаних термінів.

Платформою для створення словника було обрано сервіс *Lexonomy*. Кожну словникову статтю було прописано за допомогою структурних елементів, надаючи їм в налаштуваннях потрібних значень (див. Рис. 1).

Рисунок 1

```
<entry>
  <headword>computer</headword>
  <partOfSpeech>n</partOfSpeech>
  <sense>
    <definition>an electronic machine that is used for storing, organizing, and finding words, numbers, and pictures, for doing calculations, and for controlling other machines</definition>
    <example>I have to get a new computer.</example>
  </sense>
  <equivalent>
    <translation>комп'ютер</translation>
    <exampleInTranslation>Мені потрібний новий комп'ютер.</exampleInTranslation>
  </equivalent>
</entry>
```

Приклад прописування словникової статті

У результаті виконаної роботи було створено словник, що складається з 50 словникових статей, який є корисним для лінгвістів, дослідників мови та інших зацікавлених користувачів.

Отже, дослідження мовних універсалій та лексичних паралелей є надзвичайно важливими для розвитку лінгвістики та мовознавства загалом. Вивчення схожостей та відмінностей між мовами дозволяє краще розуміти структуру мов та їхні особливості. Це не лише допомагає у покращенні процесу вивчення мов, але й сприяє культурному обміну, розвитку міжнародних комунікацій та міжкультурного розуміння.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Левицький А.Е., Сингаївська А.В., Славова Л.Л. Вступ до мовознавства: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 104 с.
2. Порівняльна лексикологія англійської та української мов: Конспект лекцій, ступінь бакалавр. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2021. 147 с.
3. Witkowski, Stanley R., and Cecil H. Brown. “Lexical Universals.” *Annual Review of Anthropology* 7 (1978): 427–51. <http://www.jstor.org/stable/2155701> (дата звернення 29.04.24.)

ЦИФРОВА ЛЕКСИКОГРАФІЯ: РОЛЬ ТЕЛЕГРАМ-БОТА В РОЗВИТКУ ЛЕКСИЧНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ

У сучасному світі вивчення та знання іноземних мов є однією з найбільш актуальних складових сучасної людини, що відкриває широкі можливості для успішного особистісного та професійного розвитку. Однак вивчення лексики є одночасно і одним із найскладніших завдань у процесі оволодіння іноземною мовою. Це пояснюється тим, що лексичний запас є основою мовної комунікації.

У цьому контексті чат-боти можуть стати хорошим інструментом для вивчення лексики. Можливості ботів дозволяють створювати інтерактивне середовище, яке стає для користувача платформою практичного надбання навичками вживання слів, словоформ у різних контекстах.

Першим етапом створення бота є його реєстрація в *BotFather*. Це робиться для того, щоб бот міг працювати в месенджері *Telegram*. *BotFather* – це теж бот, знайти який можна в меню пошуку додатку *Telegram*, написавши запит “*BotFather*” і обравши його в списку результатів. На другому етапі потрібно натиснути нижню кнопку “*START*”. У вікні чату будуть відображені всі доступні команди. Щоб створити новий бот, потрібна команда */newbot*. Її можна ввести вручну або натиснути на відповідний запис безпосередньо у списку команд.

BotFather попросить вибрати ім'я для майбутнього бота. У нашому випадку ім'ям є *LinguaLex Bot*. Наступний етап передбачає вписати ім'я конкретного користувача бота, а саме: *@lingualexbot*. Подібне ім'я має кожен користувач *Telegram*, тому воно повинно бути унікальним, інакше реєстрація бота буде відхилена. В кінці імені обов'язково потрібно вказати слово *bot*. Після успішної реєстрації *BotFather* надішле повідомлення з токеном, який потрібно обов'язково зберегти, тому що надалі він знадобиться для написання програмного коду функціоналу бота.

З основних функцій бота виділяємо наступні:

1. **Команда */start***. При натисканні на цю команду бот “вітається” та виводить наступне повідомлення (див. Рис. 1).

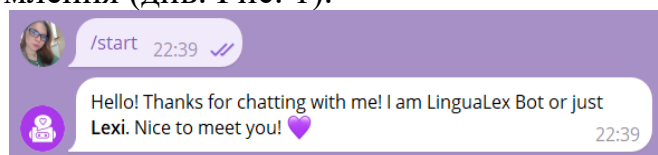

Рисунок 1

2. **Команда */help***. При натисканні на цю команду бот у повідомленні надає інформацію, яка може бути корисною при використанні цього бота (див. Рис. 2). Оскільки бот все ще є на стадії розробки, тут розміщено шаблонний текст, який буде змінено після завершення створення бота.

